

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13505,Hutnik.html>
2023-10-01, 08:06

Hutnik

"Hutnik", pismo wydawane III 1982 – 1 VI 1989 w Krakowie przez „S” Huty im. Lenina, podtytuł: „Pismo pracowników HiL członków NSZZ «Solidarność»”, od nr. 2. z 1982: „Pismo członków NSZZ «Solidarność» HiL”, od nr. 9. z 1989: „Pismo członków NSZZ «Solidarność» Kombinatu Metalurgicznego Nowa Huta”.

Ukazały się 202 nr. (nie licząc wydań specjalnych) o obj. 1-6 s. w formacie A4 i A5, drukowane na powielaczu, offsecie i techniką sitodruku w nakładzie 2-16 tys. egz. (ilustrowany nr specjalny z 16 XII 1984 poświęcony ks. Jerzemu Popiełuszcze w nakładzie 20 tys. egz.); wychodziło nieregularnie.

Pomysłodawcami byli pracownicy HiL: Jerzy Ostałowski i Zdzisław Jaworski, którzy w I 1982 z pomocą studentów Akademii Górniczo Hutniczej (gł. Grzegorza Bednarza) wydali w nakładzie ok. 1 tys. egz. jednodniówkę (bez nagłówka, uznaną później za zerowy nr pisma), rozkolportowaną głównie na wydz. walcowniczych HiL. Nr 1. z III 1982 został zredagowany i wydrukowany (w mieszkaniu Z. Jaworskiego) przez ten sam zespół. Od nr. 2. w wydawaniu uczestniczył poproszony o pomoc redakcyjną Wojciech Marchewczyk z AGH, który wkrótce został redaktorem odpowiedzialnym. Ponadto w składzie zespołu w różnych okresach: Jacek Marchewczyk, Krystyna Ryczaj (ps. Zośka, redakcja, kolportaż), Barbara Zientarska (ps. Kaśka, skład i druk, udostępniała mieszkanie na punkt kontaktowy dla łączników i kolporterów), Andrzej Łaptaś (kontakty z zagranicą), Leszek Jaranowski (ps. Długi, Szymek, druk), J. Ostałowski, Jerzy Pszon, Grzegorz Bednarz (druk), Wojciech Podrzucki (ilustracje); kolportaż m.in.: Jerzy Rusek, Zbigniew Kowalik, Una Górawska, Jerzy Mielniczuk, Konrad Sobol; przekazywanie informacji z HiL: Maciej Mach, Z. Jaworski; przekazywanie informacji z Regionu: Teresa Starmach, Jerzy Zdrada; autorzy m.in.: Zbigniew Dolicki, Jerzy Surdykowski

(ps. Stanisław Małopolski), Maria de Hernandez-Paluch (ps. Ryszard Gozdawa), Lesław Maleszka (pierwszy zaczął publikować pod swoim nazwiskiem), Maciej Szumowski, Maria Przełomieć, Helena Luzar. Od 1985 funkcje przedstawiciela zagranicznego pełniła mieszkająca w Paryżu Urszula Kossakowska. Od XII 1987 korespondencja krajowa była przekazywana Jackowi Smagowiczowi, którego adres zamieszczono na łamach pisma.

Jedno z najważniejszych podziemnych pism „S” Regionu Małopolska. Miało charakter informacyjno-publicystyczny; zamieszczano materiały m.in. o represjach i więźniach politycznych; poruszano zagadnienia gospodarcze, społeczno-polityczne kraju, problemy pracowników i zakładów pracy, sytuacji na świecie; publikowano dokumenty (oświadczenia, komunikaty, stanowiska, informacje z posiedzeń) struktur zakładowych, regionalnych i krajowych „S”. Dzięki W. Marchewczykowi, który pozyskał do współpracy znanych krakowskich dziennikarzy i naukowców, z czasem „Hutnik” stał się pismem o zasięgu regionalnym. W VI 1989 twórcy pisma podjęli decyzję o zaprzestaniu jego wydawania. 30 IX 2007 w ramach obchodów 25-lecia „Hutnika”, na nowohuckim osiedlu Szklane Domy odsłonięto pierwszy w Polsce pomnik prasy podziemnej, którego pomysłodawcą był W. Marchewczyk.

Ewa Zając

[Kraków, Region Małopolska](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)